

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 9/2023

WYBORY 2023 5

MKIŚ – ZMIANA STATUSU WILKA
NIE JEST OBECNIE PLANOWANA 11

REHABILITACJA I ODPOCZYNEK W CENTRUM
REHABILITACJI ROLNIKÓW KRUS W JEDLCU 18

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

- okres kredytowania do 15 lat
- kredyt do 800 000 zł

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, LOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPNIKA

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

- Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
Zajmujemy się w szczególności:
- bezpłatnym doradztwem prawnym;
 - działalnością szkoleniową;
 - zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
 - działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
 - pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
 - doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
 - współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
 - działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
 - doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
 - promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
 - działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmieliewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72

e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14

e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

24 września w całej Polsce odbyły się wybory do Izb Rolniczych. To prawda, że nie parlamentarne, ale dla rolników bardzo ważne. Tego dnia wybraliśmy naszych przedstawicieli w Izbach Rolniczych.

Kompetencje izb rolniczych z jednej strony są dość szerokie a z drugiej brakuje nam pewnych rozwiązań. Mam jednak nadzieję i wierzę, że nowo wybrani delegaci w pełni skorzystają z możliwości, które daje nam prawo.

Zachęcam do lektury celem zapoznania się z innymi ważnymi wydarzeniami.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Spis treści

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ	4
ZACHODNIOPOMORSKA IZBA ROLNICZA NA TARGACH AGRO POMERANIA	4
WYBORY 2023 – CZŁONKOWIE ZIR	5
INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH	7
INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA	14
INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI	16
OGŁOSZENIA MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI	16
INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	17
WYSOKOŚĆ MIESIĘCZNEJ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE, CHOROBOWE I MACIERZYŃSKIE W IV KWARTALE 2023 R.	17

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

Zachodniopomorska Izba Rolnicza na Targach Agro Pomerania

W dniach 8–10 września 2023 w Barzkowicach trwały XXXV Targi Rolne Agro Pomerania. To jedno z największych wydażeń rolniczych w naszym kraju.

Tradycyjnie Zachodniopomorska Izba Rolnicza przygotowała swoje stoisko przy głównej alei targowej, obok innych instytucji okołorolniczych takich jak: KRUS, KOWR, ZODR, AgroUbezpieczenia, PIP, PIORiN. Stoisko ZIIR odwiedzane było przez rolników, którzy głównie zadawali pytania dotyczące m.in. wyborów do izb rolniczych, które odbywać się będą 24 września, pomocy w związku z tegorocznymi kłeskami, działalności samorządu rolniczego oraz obrotu nieruchomościami rolnymi. Byliśmy też jednym z fundatorów nagród w tradycyjnych konkursach rozstrzyganych podczas Targów w szczególności: nagrody Prezesa Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej dla najlepszej firmy, która zaprezentowała się podczas Targów oraz nagroda Prezesa Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej dla firmy za najlepszy wyrób. Podczas Barzkowickich Targów nastąpiło rozstrzygnięcie XX edycji Ogólnokrajowego Konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”.

W sobotę 9 września Zachodniopomorska Izba Rolnicza współrealizowała z Krajową Radą Izb Rolniczych zadanie „Święto ziarna i zboża” – Festyn w ramach projektu sfinansowanego przez Fundusz Promocji Ziarna Zboż i Przetworów Zbożowych.

Głównym celem Festynu było zapoznanie osób odwiedzających z jakością i zaletami zbóż i przetworów zbożowych, wartościami odżywczymi i znaczeniem w codziennej diecie różnych gatunków pieczywa, kasz, płatków czy makaronów.

W czasie trwania Festynu uczestnicy mogli spróbować zdrowych wyrobów wykonanych z produktu polskiego przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich „Się Kręci” z gminy Lipiany (m.in. zupy pszenicznej „Zaczynaj”, łazanek, pierogów leniwych, ziołowego chlebka, różnego rodzaju ciast, rogalików, pierogów ze szpinakiem, pierogów z serem i ziemniakami oraz sałatki makaronowej z czerwonym pesto i kurczakiem). Przygotowane przez KGW „Się Kręci” potrawy, głównie zupa pszeniczna oraz pierogi, cieszyły się dużym zainteresowaniem odwiedzających. O tym, że przyrządzone potrawy były smaczne, świadczyły tłumy chętnych zgromadzone wokół stoiska degustacyjnego. Uczestnicy pikniku mieli możliwość wzięcia udziału w konkursach z nagrodami dla dzieci i dorosłych.

Uczestnikom Festynu rozdane zostały liczne materiały informacyjne, które promują produkty i przetwory zbożowe, zachęcając w ten sposób do ich stosowania w codziennej diecie oraz materiały promocyjne m.in. długopisy, opaski odblaskowe, notesy z długopisem oraz balony.

Festyn – „Od ziarenka do stołu” uświetniły skoczne rytmy Stowarzyszenia Przyjaciół Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Szczecińskiej "Krag". Zarówno pogoda, jak i humory uczestników w pełni dopisały.

Festyn – „Od ziarenka do stołu” uświetniły skoczne rytmy Stowarzyszenia Przyjaciół Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Szczecińskiej "Krag". Zarówno pogoda, jak i humory uczestników w pełni dopisały.

WYBORY 2023 – CZŁONKOWIE ZIR

POWIAT BIAŁOGARD	
Okręg wyborczy nr 1/Bi Białogard (gmina)	Franczak Emilia Kubicki Mariusz
Okręg wyborczy nr 2/Bi Białogard (miasto)	Adamczewski Andrzej
Okręg wyborczy nr 3/Bi Karlino	Gerus Paweł Ręclawowicz Szymon
Okręg wyborczy nr 4/Bi Tychowo	Mochocki Tadeusz Rydzkowska Anna
POWIAT CHOSZCZNO	
Okręg wyborczy nr 1/Ch Bierzwnik	Karbowy Andrzej Wawrzyk Sławomir
Okręg wyborczy nr 2/Ch Choszczno	Borek Lech Garbicz Rafał
Okręg wyborczy nr 3/Ch Drawno	Buchajczyk Łukasz Przybylski Marcin
Okręg wyborczy nr 4/Ch Krzęcin	Gorzynik Stanisław Partyka Przemysław
Okręg wyborczy nr 5/Ch Pełczyce	Pasternak Wojciech Prus Weronika
Okręg wyborczy nr 6/Ch Recz	Barna Stanisław Tomicz Radosław
POWIAT DRAWSKO	
Okręg wyborczy nr 1/Dr Czaplnek	Sielatycki Konrad Winnicki Przemysław
Okręg wyborczy nr 2/Dr Drawsko	Łaszniewska Teresa Malec Wojciech
Okręg wyborczy nr 3/Dr Kalisz Pomorski	Fajger Leokadia Rynkiewicz Małgorzata
Okręg wyborczy nr 4/Dr Wierzchowo	Broniszewski Bronisław Wiercioch Iwona
Okręg wyborczy nr 5/Dr Złocieniec	Baliński Stanisław Bielawski Andrzej
POWIAT GOLENIÓW	
Okręg wyborczy nr 1/Go Goleniów	Szruczek Andrzej
Okręg wyborczy nr 2/Go Maszewo	Kamiński Piotr Piotrowski Jerzy
Okręg wyborczy nr 3/Go Nowogard	Olejnik Dariusz
Okręg wyborczy nr 4/Go Osina	Wawreńczuk Piotr Wawreńczuk Tomasz
Okręg wyborczy nr 5/Go Przybiernów	Kubiak Mirosław Żużewicz Paweł
Okręg wyborczy nr 6/Go Stepnica	BRAK KANDYDATÓW
POWIAT GRYFICE	
Okręg wyborczy nr 1/ Grc Brojce	Antonyk Tomasz Łakomy Bogdan
Okręg wyborczy nr 2/ Grc Gryfice	Byczkiewicz Waclaw Poczobyt Rafał

Okręg wyborczy nr 3/ Grc Karnice	Bloch Tadeusz Mikulski Dariusz
Okręg wyborczy nr 4/ Grc Płoty	Bukowiec Kamil Wandachowicz Rafał
Okręg wyborczy nr 5/ Grc Rewal	Szydlik Wiesław
Okręg wyborczy nr 6/ Grc Trzebiatów	Górski Sebastian Szafranski Grzegorz
POWIAT GRZYFINO	
Okręg wyborczy nr 1/Grn Banie	Bialek Radosław Walterowicz Adam
Okręg wyborczy nr 2/ Grn Cedynia	Klonowski Konrad Kujawiak Krzysztof
Okręg wyborczy nr 3/ Grn Chojna	Cichy Michał Rosiński Adam
Okręg wyborczy nr 4/ Grn Gryfino	Jensen Sylwia Woźniakowski Walde- mar
Okręg wyborczy nr 5/ Grn Mieszkowice	Glińska Anna Maziar Mirosław
Okręg wyborczy nr 6/ Grn Moryń	Granda Artur Kałduński Jacek
Okręg wyborczy nr 7/ Grn Stare Czarnowo	Rabenda Damian Ruszczycki Dariusz
Okręg wyborczy nr 8/ Grn Trzcińsko Zdrój	Szumilo Dariusz Widziak Rafał
Okręg wyborczy nr 9/ Grn Widuchowa	Gardziejewski Jarosław Smug Krystian
POWIAT KAMIEŃ POM.	
Okręg wyborczy nr 1/Ka Dziwnów	Brak komisji okręgowej
Okręg wyborczy nr 2/Ka Golczewo	Caban Andrzej Pawluś Jarosław
Okręg wyborczy nr 3/Ka Kamień Pomorski	Brzeczowski Robert Wiwacz Aleksander
Okręg wyborczy nr 4/Ka Międzyzdroje	Brak komisji okręgowej
Okręg wyborczy nr 5/Ka Świerzno	Gojlik Waclaw Kozłowski Mirosław
Okręg wyborczy nr 6/Ka Wolin	Wichrowski Krystian Pascal Hubert
ŚWINOUJŚCIE	
Okręg wyborczy nr 1/Śn Miasto Świnoujście	Ludwiczak Jan
POWIAT KOŁOBRZEG	
Okręg wyborczy nr 1/Koł Dygowo	Dobrołowicz Henryk Galek Wojciech
Okręg wyborczy nr 2/Koł Gościno	Pieróg Marcin Szczegieliak Michał
Okręg wyborczy nr 3/Koł Kołobrzeg (gmina)	Kałdus Jarosław Strzechmiński Leszek

Okręg wyborczy nr 4/Koł Kołobrzeg (miasto)	Brak komisji okręgowej
Okręg wyborczy nr 5/Koł Rymań	Bany Lech Kiełkowski Mirosław
Okręg wyborczy nr 6/Koł Siemysł	Grega Krystyna Najdowski Daniel
Okręg wyborczy nr 7/Koł Ustronie Morskie	Poędziewski Marek
POWIAT KOSZALIN	
Okręg wyborczy nr 1/Ksz Będzino	Kelm Tomasz Kuśmierski Andrzej
Okręg wyborczy nr 2/Ksz Biesiekierz	Smagiel Sławomir Turowski Piotr
Okręg wyborczy nr 3/Ksz Bobolice	Bubień Helena Lebioda Danuta
Okręg wyborczy nr 4/Ksz Manowo	Maślak Paweł
Okręg wyborczy nr 5/Ksz Mielno	Okupski Tomasz
Okręg wyborczy nr 6/Ksz Polanów	Sominka Tomasz Strzelecki Mariusz
Okręg wyborczy nr 7/Ksz Sianów	Beca Krzysztof Kuligowski Piotr
Okręg wyborczy nr 8/Ksz Świeszyno	Cyngiel Ewa Wilk Wanda
KOSZALIN	
Okręg wyborczy nr 1/Ks Miasto Koszalin	Romaniec Katarzyna
POWIAT ŁOBEZ	
Okręg wyborczy nr 1/Ło Dobra	Kaczmarek Adam Cieślak Paweł
Okręg wyborczy nr 2/Ło Łobez	Kośmicki Bartłomiej Mikołajewski Tomasz
Okręg wyborczy nr 3/Ło Radowo Małe	Adamski Dawid Kamola Władysław
Okręg wyborczy nr 4/Ło Resko	Nowak Andrzej Szeliga Andrzej
Okręg wyborczy nr 5/Ło Węgorzyno	Kuźmiński Daniel Niezabitowski Krzysztof
POWIAT MYŚLIBÓRZ	
Okręg wyborczy nr 1/ My Barlinek	Karwecki Paweł Nowak Sławomir
Okręg wyborczy nr 2/ My Boleszkowice	Grabowski Kacper Kopaszewski Jerzy
Okręg wyborczy nr 3/My Dębno	Binek Jakub Kmieć Kamil
Okręg wyborczy nr 4/My Myślibórz	Olech Tomasz Szczęch Ireneusz
Okręg wyborczy nr 5/My Nowogródek Pom.	Balcerzak Krystyna Ostaszewski Zbigniew
POWIAT POLICE	
Okręg wyborczy nr 1/Po Dobra Szczec.	Brak kandydata

Okręg wyborczy nr 2/Po Kołbaskowo	Ignasiak Piotr Watrzał Mateusz
Okręg wyborczy nr 3/Po Nowe Warpno	Szczepankiewicz Marek
Okręg wyborczy nr 4/Po Police	Reda Sylwester Szczygieł Olga
SZCZECIN	
Okręg wyborczy nr 1/Sz Miasto Szczecin	Bojek Ryszard
POWIAT PYRZYCE	
Okręg wyborczy nr 1/Py Bielice	Wądołowski Ryszard Ossowicz Radosław
Okręg wyborczy nr 2/Py Kozielice	Pawlik Anna Posyniak Stanisław
Okręg wyborczy nr 3/Py Lipiany	Janik Dariusz
Okręg wyborczy nr 4/Py Przelewice	Bogusz Mieczysław Świdorski Marian
Okręg wyborczy nr 5/Py Pyrzyce	Klukowski Waclaw Waszczyk Roman
Okręg wyborczy nr 6/Py Warnice	Pluta Mirosław Szczerbiński Mirosław
POWIAT SŁAWNO	
Okręg wyborczy nr 1/Sł Darłowo (gmina)	Noga Leszek Surgiel Joanna
Okręg wyborczy nr 2/Sł Darłowo (miasto)	Dydyna Leszek
Okręg wyborczy nr 3/Sł Malechowo	Kołodziej Józef Wiącek Maciej
Okręg wyborczy nr 4/Sł Postomino	Jędrzejewski Paweł Ordon Kazimierz
Okręg wyborczy nr 5/Sł Sławno (gmina)	Kotarski Jarosław Krzymiński Marcin
Okręg wyborczy nr 6/Sł Sławno (miasto)	Łuczak Mieczysław
POWIAT STARGARD	
Okręg wyborczy nr 1/St Chociwel	Sikorski Tomasz Zaklukiewicz Kazimierz
Okręg wyborczy nr 2/St Dobrzany	Kacprzyk Lech Waszczuk Helena
Okręg wyborczy nr 3/St Dolice	Brochocki Mateusz Taube Grzegorz
Okręg wyborczy nr 4/St Ińsko	Banaszewska Magdalena Potrykus Paweł
Okręg wyborczy nr 5/St Kobylanka	Kaczmarek Stanisław Kruczek Janusz
Okręg wyborczy nr 6/St Marianowo	Wiechcińska Sylwia Wojtala Krzysztof
Okręg wyborczy nr 7/St Stara Dąbrowa	Antoniuk Michał Stawski Grzegorz
Okręg wyborczy nr 8/St Stargard (gmina)	Gajewski Mieczysław Kosmał Edward
Okręg wyborczy nr 9/St Stargard (miasto)	Brak komisji okręgowej

Okręg wyborczy nr 10/St Suchań	Kazimierski Paweł Niemczynowicz Fryderyk
POWIAT SZCZECINEK	
Okręg wyborczy nr 1/Szk Barwice	Cywiński Krzysztof Grosicki Tadeusz
Okręg wyborczy nr 2/Szk Biały Bór	Doboszczak Irena Nikiel Daniel
Okręg wyborczy nr 3/Szk Borne Sulinowo	Kuta Zbigniew Smołucha Robert
Okręg wyborczy nr 4/Szk Grzmiąca	Szoć Marek Wygony Józef
Okręg wyborczy nr 5/Szk Szczecinek (gmina)	Mariak Jerzy Mieczaj Emil
Okręg wyborczy nr 6/Szk Szczecinek (miasto)	Gliszczyńska Lucyna
POWIAT ŚWIDWIN	
Okręg wyborczy nr 1/Św Brzeżno	Brak kandydata
Okręg wyborczy nr 2/Św Połczyn Zdrój	Kot Andrzej Macewicz Bogdan

Okręg wyborczy nr 3/Św Rąbino	Kotowicz Paweł Zamuszko Marek
Okręg wyborczy nr 4/Św Sławoborze	Jakowicz Grzegorz Stolarczyk Waldemar
Okręg wyborczy nr 5/Św Świdwin (gmina)	Bieniek Władysław Sewerynek Hubert
Okręg wyborczy nr 6/Św Świdwin (miasto)	Szcześniak Angelika
POWIAT WAŁCZ	
Okręg wyborczy nr 1/Wa Człopa	Ługowski Andrzej Wnuk Edward
Okręg wyborczy nr 2/Wa Mirosławiec	Kłos Andrzej Kujawa Mateusz
Okręg wyborczy nr 3/Wa Tuczno	Ignaszak Mirosław Stańczyk Adam
Okręg wyborczy nr 4/Wa Wałcz	Cierniakowski Piotr Kubowicz Damian
Okręg wyborczy nr 5/Wa Wałcz m.	Lisowski Tomasz

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Zwrot akcyzy dla rolników, którzy przejęli gospodarstwa po 1 lutego 2023 r.

W odpowiedzi na wniosek KRIR z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej dla producentów rolnych, którzy przejęli gospodarstwa po 1 lutego 2023 r., Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w piśmie z dnia 21 września 2023, przedstawia co następuje:

"(...) zgodnie z art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (1), zwrot podatku akcyzowego przysługuje producentom rolnym – osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, będącymi posiadaczami gospodarstw rolnych w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.

Jeżeli producent rolny po otrzymaniu części zwrotu podatku akcyzowego

w I terminie danego roku wydzierżawi (lub dokonana zbycia) części użytków rolnych, to kwota niewykorzystanego przez niego w I terminie rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ww. ustawy, w II terminie składania wniosków przysługuje, uwzględniając załączone faktury lub ich kopie:

1) dzierżawcy (lub nabywcy) użytków rolnych w wysokości niewykorzystanego rocznego limitu zwrotu podatku przez wydzierżawiającego (lub zbywcę) w I terminie – w przypadku, gdy ustalony roczny limit zwrotu podatku akcyzowego w II terminie dla wydzierżawiającego (lub zbywcy) jest niższy od otrzymanej kwoty zwrotu w I terminie;

2) wydzierżawiającemu (lub zbywcy) w kwocie wynikającej z różnicy ustalonego w II terminie składania wniosku rocznego limitu zwrotu podatku ak-

cyzowego i otrzymanej kwoty zwrotu podatku akcyzowego w I terminie oraz dzierżawcy (lub nabywcy) w wysokości rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego ustalonego w odniesieniu do powierzchni użytków rolnych będących przedmiotem dzierżawy – w przypadku, gdy ustalony roczny limit zwrotu podatku akcyzowego w II terminie dla wydzierżawiającego (lub zbywcy) jest wyższy od kwoty otrzymanego zwrotu podatku w I terminie składania wniosków.

Składający wniosek o zwrot podatku akcyzowego wykorzystywanego do produkcji rolnej musi m.in. być posiadaczem gospodarstwa rolnego w momencie składania wniosku i powierzchni użytków rolnych, które wykazał we wniosku, a które w ewidencji gruntów i budynków na dzień 1 lutego są wykazane jako użytki rolne. Wykazany w ewidencji gruntów i budynków

stan dotyczący powierzchni użytków rolnych określa jedynie, czy na dzień 1 lutego danego roku grunty te były zakwalifikowane jako użytki rolne. W przypadku powiększenia gospodarstwa rolnego, składający wniosek o zwrot podatku akcyzowego wykorzystanego do produkcji rolnej, może ubiegać się o zwrot podatku akcyzowego w odniesieniu do nabytych lub

wydzierżawionych gruntów w części niewykorzystanego na te grunty rocznego limitu zwrotu przez poprzedniego posiadacza.

W związku z powyższym wnioskodawca nie musi być właścicielem czy też posiadaczem (współposiadaczem) użytków rolnych w dniu 1 lutego. Mógł on bowiem nabyć gospodarstwo rolne od rodziców np. w dniu 15 marca

i będzie uprawniony do wystąpienia z wnioskiem o zwrot podatku w sierpniu tego samego roku. Istotne jest, aby wnioskodawca w dniu składania wniosku był posiadaczem gospodarstwa rolnego i aby wykazane we wniosku użytki rolne w dniu 1 lutego tego samego roku były wykazane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne."

Dramatycznie niskie ceny za kukurydzę

W dniu 22 września 2023 r. Prezes KRIR Wiktor Szmulewicz zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Roberta Telusa w sprawie dramatycznej sytuacji na rynku kukurydzy, przedstawiając co następuje:

"Obecna sytuacja na rynku kukurydzy jest niezwykle niepokojąca. Podmioty skupowe nie wykazują zainteresowania zakupem kukurydzy od rolników, a ceny oferowane na rynku są dramatycznie niskie, wynoszące jedynie około 300 zł za tonę kukurydzy mokrej. Tak niska cena nie tylko stanowi ogromne obciążenie finansowe dla

naszych rolników, ale również zagraża ich zdolności do dalszego prowadzenia działalności rolniczej. W tej sytuacji apeluję o kontynuację programu dopłat do upraw kukurydzy, który pozwoli zrehabilitować rolnikom straty wynikające z obecnych cen.

Jednak problem nie dotyczy wyłącznie kukurydzy. Sytuacja na rynku również jest trudna. Ceny zbóż, takich jak pszenica, żyto, i jęczmień, również pozostają na niskim poziomie, co wpływa negatywnie na dochody rolników. Dodatkowo, rynek rzepaku również

boryka się z podobnymi trudnościami, co utrudnia sytuację dla producentów tych oleistych nasion.

Należy podkreślić, że wiele podmiotów skupowych, które w zeszłym roku skupiły plody rolne od rolników po wyższych cenach, teraz boryka się z dużymi obniżkami cen na giełdach, co z kolei skutkuje znacznym spadkiem wartości ich zapasów. W związku z tym apeluję o pilne uruchomienie wsparcia dla tych podmiotów, które obecnie borykają się z problemami finansowymi związanymi z zakupami na rynku rolnospożywczym."

Prace nad rozwiązaniami w zakresie wypłat rekompensat za szkody wyrządzane przez ptaki

W odpowiedzi na pismo Zarządu KRIR w sprawie podjęcia działań umożliwiających wypłatę rekompensat rolnikom za szkody wyrządzone przez ptaki, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismem z dnia 20 września 2023 r. przekazało następujące informacje:

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) zgodnie z wcześniej przekazywanymi informacjami podjęło się rozwiązanie problemu szkód wyrządzanych przez ptaki w uprawach rolnych i stawach rybackich. W związku z tym 18 maja 2023 r. zostało zorganizowane spotkanie w tej sprawie, w którym uczestniczyli m.in. przedstawiciele Krajowej Rady Izb Rolniczych (KRIR), Ministerstwa Klimatu i Środowiska (MKiŚ) oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ).

Podsumowaniem rozmów była propozycja powołania grupy eksperckiej składającej się z przedstawicieli rolników oraz administracji i instytutów naukowych, której celem było wypracowanie prostych rozwiązań umożliwiających obiektywne oszacowanie

szkód i wypłat adekwatnych rekompensat.

W ślad za ww. ustaleniami 25 maja 2023 r. została powołana grupa ekspercka w skład, której zaproszono również przedstawicieli KRIR.

Dnia 22 czerwca br. odbyło się spotkanie tej grupy, na którym MRiRW przedstawiło konkretne propozycje rozwiązań. Na spotkaniu tym zostały omówione najważniejsze kwestie związane z szacowaniem i wypłatą odszkodowań z przedstawicielami m.in. MKiŚ, GDOŚ, Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy oraz Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego – Państwowy Instytut Badawczy.

Efektom końcowym prac wspomnianej grupy było przygotowanie propozycji rozwiązań, które pozwolą na wypłatę rekompensat za szkody wyrządzone przez:

- łabędzie, gęsi lub żurawia – w uprawach na gruntach ornych;
- Zaproponowano aby wysokość rekompensat była ustalana w sposób

prosty tj. w oparciu o stawki ryczałtowe (zł/ha).

Do oszacowania szkód wyrządzanych przez ptaki roślinożerne (łabędzie, gęsi lub żurawia) zaproponowano powołanie zespołu, który zająłby się do dokonaniem oględzin i potwierdzenia wystąpienia szkody. W skład zespołu wchodziłoby przedstawiciele ośrodka doradztwa rolniczego i wojewódzkiej izby rolniczej oraz poszkodowany.

W przypadku kormorana rekompensata wyliczana byłaby z uwzględnieniem miejsca występowania kormorana w okresie lęgowym i pozalęgowym oraz liczebności ptaków w tych okresach, powierzchni gruntów pod stawami rybnymi, na których wystąpiły te szkody, oraz stawki rekompensaty.

Zapewniam, że MRiRW podejmuje wszelkie możliwe starania aby ww. rozwiązania w zakresie wypłaty rekompensat za szkody wyrządzone przez ptaki mogły zacząć funkcjonować już w 2024 roku.

Kredyty płynnościowe nie dla rencistów

W związku z wystąpieniem Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie zmiany zasad udzielania kredytów płynnościowych, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik poinformował pismem z 19 września 2023 r., że z zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wprowadzono możliwość udzielania pomocy dla producentów rolnych, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z zakłóceniami na rynku rolnym spo-

wodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy w formie preferencyjnych kredytów płynnościowych.

Pomoc polega na stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentowi rolnemu, przez okres nie dłuższy niż 60 miesięcy.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami udzielania kredytów na utrzymanie płynności finansowej przez producentów rolnych (linia UP), kredyt może zostać udzielony:

- 1) osobom fizycznym:
 - a. posiadającym pełną zdolność do czynności prawnych oraz

- b. niebędącym rencistami mającymi ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
- 2) osobom prawnym,
- 3) jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej.

Należy pamiętać o tym, że każdy kredyt, a zwłaszcza zaciągany na krótki okres, obciążony jest ryzykiem spłaty, szczególnie w przypadku osób z orzeczoną niezdolnością do pracy czy to w skutek choroby, czy wypadku przy pracy. Z tego to powodu preferencyjne kredyty płynnościowe nie są kierowane do osób pobierających rentę.

NFOŚiGW nie planuje programu dot. odbioru opon rolniczych

Odpowiadając na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie problemów związanych z odpadami powstającymi po produkcji rolniczej oraz zmian w programie priorytetowym pn. „Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej” Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawiło pismem z 19 września 2023 r. następującą informację:

„...w pierwszej kolejności pragnę zaznaczyć, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej są otwarci na wszelkie uwagi oraz spostrzeżenia związane z realizacją programów priorytetowych, wdrażanych przez NFOŚiGW. Dodatkowo Fundusz podejmuje ciągłą analizę

zgłaszanych propozycji celem doskonalenia oferty programowej dostępnej w NFOŚiGW.

Na wstępie pragnę zwrócić uwagę, iż podmiot prowadzący działalność gospodarczą i wytwarzający odpady, w ramach tej działalności, zobowiązany jest do zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami prawa. Wsparcie finansowe jest kierowane przede wszystkim na przedsięwzięcia polegające na rozwoju infrastruktury służącej zagospodarowaniu odpadów. Kwestie związane ze wsparciem przedsiębiorców prowadzących instalacje recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych, zużytych opon lub opakowań wielomateriałowych są przedmiotem innych programów priorytetowych NFOŚiGW.

Podmioty zajmujące się zagospodarowaniem ww. odpadów (w tym opon pochodzących z działalności rolniczej) mogą uzyskać dofinansowanie w ramach programu priorytetowego pn. Racjonalna gospodarka odpadami część 2) Instalacje gospodarowania odpadami.

Aktualnie NFOŚiGW nie planuje prowadzenia programu dot. odbioru i zagospodarowania opon rolniczych. Docelowo odpowiedzialność za stworzenie możliwości zagospodarowania odpadów i współfinansowanie tych działań powinno leżeć po stronie wprowadzających produkty lub opakowania, ale również opony do maszyn rolniczych, w ramach wynikającej z prawa UE rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

Koszenie międzyplonów z przeznaczeniem na paszę – wyjaśnienia MRiRW

W odpowiedzi na wniosek Zarządu KRIR w sprawie możliwości skoszenia roślin utrzymywanych w międzyplonie z przeznaczeniem na paszę dla zwierząt w związku z suszą rolniczą, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pismem z dnia 19 września 2023 r., udzieliło następujących wyjaśnień:

Międzyplony mogą służyć realizacji wymogów lub zobowiązań w zakresie:

- warunkowości – w ramach norm: GAEC 6 (utrzymanie okrywy ochronnej gleby), GAEC 7 (w zakresie zmianowania upraw) i GAEC 8 (w zakresie minimalnego udziału powierzchni gruntów

ornych wykorzystanych na obszary lub obiekty nieprodukcyjne),

- ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi – w ramach praktyki Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe,
- Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014–2020 – w ramach wariantu 2.1. Międzyplony.

Międzyplony pełnią funkcje w zakresie ochrony środowiska, w szczególności pobierają składniki nawozowe ograniczając ich wymywanie z gleby do wód oraz zwiększają różnorodność biologiczną zespołów roślinnych.

Międzyplony mogą realizować wymogi ww. norm GAEC oraz praktyki ekoschematu, pod warunkiem, że spełniają wymogi właściwe dla danej normy lub praktyki, odnoszące się przykładowo do okresu utrzymania okrywy roślinnej, terminu wysiewu czy zakazu stosowania środków ochrony roślin. Przepisy w tym zakresie nie przewidują zakazu koszenia międzyplonów i prowadzenia na nich wypasu. Biorąc to pod uwagę, dopuszcza się wypas lub koszenie międzyplonów pod warunkiem, że zostanie pozostawiona wystarczająca okrywa roślinna

w celu zachowania jej skuteczności w pełnieniu ww. funkcji.

Natomiast kształt Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w tym wymogi poszczególnych pakietów i wariantów, zostały określone w PROW 2014–2020, zatwierdzonym decyzją Komisji Europejskiej w grudniu 2014 r. i obowiązują, co do zasady, w takim kształcie do dnia dzisiejszego. Choć skoszenie roślin utrzymywanych w międzyplonie w ramach wariantu 2.1. Międzyplonie nie jest możliwe, to wymogi tego wariantu dopuszczają spasanie mieszanek roślin jarych

jesienią, a mieszanek roślin ozimych lub mieszanek roślin jarych i ozimych – wiosną, jeżeli doradca rolnośrodowiskowy dopuści taką możliwość. Należy jednocześnie wskazać, że w przypadku dopuszczenia przez doradcę rolnośrodowiskowego ww. spasania międzyplonów, odpowiednie zapisy powinny znajdować się w planie działalności rolnośrodowiskowej.

Niemniej jednak należy dodać, że sprawdzenia warunków kwalifikowalności do danego wsparcia każdorazowo dokonuje organ prowadzący postępowanie o przyznanie płatności w toku

tego postępowania. Zgodnie z art. 65 ustawy o Planie Strategicznym (1), w sprawach dotyczących płatności bezpośrednich lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych właściwy jest kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika.

Podstawa prawna:

(1) *ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz.U. poz. 412, z późn. zm.)*

Jaka pomoc dla małych firm skupujących zboża?

W nawiązaniu do wniosku z Posiedzenia Krajowej Rady Izby Rolniczych w sprawie wprowadzenia pomocy dla małych firm skupujących zboża, Sekretarz Stanu w MRiRW Ryszard Bartosik przekazał pismem z 4 września 2023 r. następujące informacje:

„na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wprowadzono możliwość udzielania pomocy finansowej podmiotowi:

1) prowadzącemu działalność w zakresie obrotu zbożami lub skupu zbóż, lub obrotu materiałem siewnym roślin rolniczych, o którym mowa w przepisach o nasiennictwie, lub skupu lub mrożenia owoców miękkich, jeżeli nabył zboża w okresie od dnia 1 października 2022 r. do dnia 31 sierpnia 2023 r., nasiona roślin rolniczych od dnia 1 czerwca 2023 r. do dnia 15 października 2023 r. lub owoce miękkie w okresie od dnia 1 czerwca 2023 r. od:

a) producenta rolnego, któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, lub

b) podmiotu prowadzącego działalność w zakresie obrotu zbożami lub skupu zbóż lub skupu owoców miękkich, który nabywa zboża lub owoce miękkie od producenta rolnego, któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji pro-

ducentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;

2) będącemu mikroprzedsiębiorstwem, małym albo średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia 2022/2472;

3) w celu poprawy płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

Pomoc polega na stosowaniu przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych podmiotowi do dnia 15 października 2023 r.

Kwota kredytów bankowych objętych pomocą, udzielonych podmiotowi prowadzącemu działalność w zakresie obrotu zbożami lub skupu zbóż, lub obrotu materiałem siewnym roślin rolniczych, o którym mowa w przepisach o nasiennictwie, lub skupu lub mrożenia owoców miękkich nie może przekroczyć kwoty 40 mln zł i jednocześnie:

1) kwoty, za którą zostały skupione zboża w okresie od dnia 1 października 2022 r. do dnia 31 sierpnia 2023 r. – w przypadku podmiotów prowadzących działalność w zakresie skupu zbóż lub

1a) kwoty, za którą zostały skupione nasiona roślin rolniczych z plantacji nasiennych w okresie od dnia 1 czerwca 2023 r. do dnia 15 października 2023 r. – w przypadku podmiotów prowadzących obrót materiałem siewnym roślin rolniczych lub

2) kwoty, za którą zostały skupione owoce miękkie w okresie od dnia 1 czerwca 2023 r. do dnia 30 września 2023 r. – w przypadku podmiotów pro-

wadzących działalność w zakresie skupu owoców miękkich albo

3) sumy iloczynu liczby ton skupionych owoców miękkich i kwoty 2000 zł oraz kwoty, za którą zostały skupione owoce miękkie w okresie od dnia 1 czerwca 2023 r. do dnia 30 września 2023 r. – w przypadku podmiotów prowadzących działalność w zakresie skupu i mrożenia owoców miękkich.

Oprocentowanie kredytów dla kredytobiorcy wynosi 2%.

Do wniosku o udzielenie kredytu bankowego podmiot prowadzący działalność w zakresie obrotu zbożami lub skupu zbóż lub skupu lub mrożenia owoców miękkich dołącza m.in. oświadczenie, że w 2023 r. nie ubiegał się o inną pomoc w związku z obrotem zbożami lub skupem zbóż – w przypadku podmiotów prowadzących działalność w zakresie obrotu zbożami lub skupu zbóż.

Powyższe kredyty będą udzielane przez banki współpracujące z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Ponadto na podstawie ww. przepisów rozporządzenia, w 2023 r. Agencja udziela pomocy finansowej podmiotowi prowadzącemu działalność w zakresie skupu zbóż lub obrotu zbożami:

1) będącemu mikroprzedsiębiorstwem, małym albo średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia 2022/2472;

2) który nabył od dnia 15 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. od producenta rolnego będącego producentem kukurydzy, któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wnio-

sków o przyznanie płatności, kukurydzę, która nie została poddana procesowi suszenia, zwaną dalej „mokrą kukurydzą”;

3) który poniósł dodatkowe koszty w wyniku braku stabilizacji na rynku kukurydzy spowodowanej agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

Wniosek składa się raz do dnia 29 września 2023 r. Do wniosku należy dołączyć kopie faktur VAT lub ich duplikaty potwierdzające:

1) nabycie mokrej kukurydzy od dnia 15 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.;

2) sprzedaż kukurydzy po dniu 15 marca 2023 r.

Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn stawki pomocy i liczby ton mokrej kukurydzy nabytej od dnia 15 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., która nie może być większa od iloczynu liczby ton kukurydzy sprzedanej po dniu 15 marca 2023 r. i współczynnika 1,25.

Wysokość stawki wynosi 200 zł na tonę kukurydzy.

W przypadku gdy ze złożonych wniosków wynika, że zapotrzebowa-

nie na pomoc przekracza łącznie kwotę 240 mln zł, do obliczenia wysokości tej pomocy stosuje się współczynnik korygujący.

Powyższa pomoc została notyfikowana Komisji Europejskiej jako zgodna z komunikatem KE Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy). A zatem ta pomoc będzie mogła być udzielana od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji KE o jej zgodności ze wspólnym rynkiem.

MKIŚ – zmiana statusu wilka nie jest obecnie planowana

W odpowiedzi na wniosek Zarządu KRIR, Ministerstwo Klimatu i Środowiska udzieliło następujących wyjaśnień odnośnie statusu ochrony wilka (data wpływu pisma: 06.09.2023):

Pomimo, iż wilk *Canis lupus* objęty jest ścisłą ochroną gatunkową na podstawie załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. poz. 2183) należy wyraźnie podkreślić, iż obowiązujące obecnie przepisy prawa przewidują możliwość podjęcia działań przeciwdziałających zagrożeniu powodowanemu przez ten gatunek. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.) możliwe jest uzyskanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów wobec osobników tego gatunku, w celu wyeliminowania powodowanego zagrożenia – np. na umyślne płoszenie, umyślne przemieszczanie z miejsc regularnego przebywania w inne miejsce czy zabijanie. Zezwolenia wydawane są przez właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska (w zakresie umyślnego płoszenia i przemieszczania), Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w zakresie umyślnego zabijania) oraz Ministra Klimatu i Środowiska (w przypadku, gdy czynności mają być wykonane na terenie parku narodowego). Zezwolenia takie mogą być wydawane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli wnioskowane działania nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony gatunku chronionego oraz przy spełnieniu jednej z przesłanek indywidualnych, jak na przykład dot. interesu zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego.

W przypadku, gdy zagrożenie jest udokumentowane oraz gdy spełnione są wszystkie przesłanki niezbędne do wydania zezwolenia, nie ma przeciwskażeń, aby zezwolenie takie uzyskać. Niemniej jednak należy zaznaczyć, że ewentualne zezwolenia wydawane są wyłącznie na wniosek podmiotu zainteresowanego uzyskaniem stosownego odstępstwa. Każdy przypadek rozpatrywany jest indywidualnie i podlega wszechstronnej ocenie tak, by eliminowane były jedynie osobniki stwarzające rzeczywiste zagrożenie.

Należy jednocześnie zauważyć i podkreślić, że w przypadku, gdy wniosek obiektywnie nie może być załatwiony w formie pisemnej, zainteresowany podmiot może uzyskać decyzję ustną (art. 14 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego – Dz.U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku złożonego drogą telefoniczną. W tym celu należy skontaktować się telefonicznie z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska pod numery podane na stronie internetowej urzędu. Zatem istnieje możliwość szybkiego przeprowadzenia koniecznej eliminacji wilka. W pozostałych przypadkach konieczne jest uzyskanie pisemnej decyzji administracyjnej. Z uwagi na priorytetowe traktowanie bezpieczeństwa powszechnego, sprawy takie są rozpatrywane bez zbędnej zwłoki. Należy przy tym zauważyć, że z uwagi na wzrastającą liczebność populacji wilka, coraz częściej dochodzi do spotkań ludzi z tym gatunkiem, także w okolicach zaludnionych. Generalnie zdecydowana większość wilków unika ludzi. Ale wśród wilków, podobnie jak

w przypadku wielu innych gatunków zwierząt, są osobniki mniej i bardziej płochliwe.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że możliwe jest uzyskanie fachowej pomocy, dotyczącej sposobów zabezpieczania przed szkodami wyrządzonymi przez wilki, jak również finansowego wsparcia dla tych przedsięwzięć, udzielanych przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska lub dyrektorów parków narodowych. Finansowe wsparcie (nazwane w ustawie o ochronie przyrody – współdziałaniem) realizowane jest na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych między ww. organem, a osobą zainteresowaną uzyskaniem takiej pomocy. Ponadto dostępne są również publikacje zawierające informacje na temat sposobów zabezpieczania przed szkodami wyrządzanymi przez wilka – np. strona internetowa Lasów Państwowych: <http://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/cozrobic-gdy-spotkasz-wilka>.

Regionalne dyrekcje ochrony środowiska prowadzą także działania informacyjne w zakresie ekologii i behawioru wilka, sposobów zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych, czy wreszcie składania wniosków o odstraszanie lub eliminację osobników zagrożających życiu lub zdrowiu, czy też mieniu.

Natomiast w kontekście podejmowania działań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa publicznego należy mieć na uwadze fakt, iż zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40) do zadań własnych gminy należy zaspokajanie

zbiorowych potrzeb wspólnoty. Wspomniane potrzeby obejmują również sprawy związane z bezpieczeństwem obywateli. Dlatego też zapewnienie bezpieczeństwa lokalnej społeczności spoczywa w głównej mierze na tym organie. Należy również zauważyć, że na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2022 r., poz. 261, z późn. zm.) stworzono w Polsce system zarządzania kryzysowego, który działa na każdym szczeblu działania administracji publicznej poczynając od szczebla centralnego poprzez wojewódzki, powiatowy, a na szczeblu gminnym koń-

cząc. Kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy należy do wójta (burmistrza, prezydenta), na obszarze powiatu do starosty, a na obszarze województwa do wojewody. To organy właściwe w gminie, powiecie lub województwie zobowiązane są do monitorowania sytuacji, zbierania informacji o ewentualnym zagrożeniu i w razie jego wystąpienia do podejmowania odpowiednich czynności, w tym – jeśli zajdzie taka potrzeba – do występowania do regionalnego lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, a na

terenie parków narodowych do Ministra Klimatu i Środowiska, z wnioskami o zezwolenia na realizację czynności zakazanych w stosunku do wilka (lub innych zwierząt chronionych, które mogą być niebezpieczne).

Jednocześnie pragnę podkreślić, iż wszystkie niebezpieczne zdarzenia z udziałem wilków są priorytetowo traktowane przez właściwe organy, a w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ludzi podejmowane są natychmiastowe i zdecydowane działania, zgodne z obowiązującymi przepisami, w związku z powyższym zmiana statusu wilka nie jest obecnie planowana.

MRiRW w sprawie paliwa dla rolników

Resort rolnictwa i rozwoju wsi skierował do resortu aktywów państwowych wnioski Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie trudności z dostępnością oleju napędowego.

Krajowa Rada Izb Rolniczych poinformowała, że dystrybutorzy odma-

wiają dostaw tego paliwa lub proponują ceny wyższe niż obowiązujące na stacjach paliw. Taka sytuacja ma poważny wpływ na funkcjonowanie rolnictwa w okresie natężenia jesienno- zimowych prac polowych. Opłacalność produkcji rolnej w dużej mierze za-

leży od stabilności oraz kosztów pozyskania paliw i energii, dlatego KRIR wnioskuje o rozważenie możliwości poprawy dostępności oleju napędowego dla rolników oraz przeanalizowanie przyczyn wyższych cen na rynku hurtowym.

Stosowanie dronów w ochronie roślin

W związku z wystąpieniem Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 24 lipca 2023 r. w sprawie przygotowania przepisów krajowych, które umożliwią dopuszczenie dronów rolniczych (bezzałogowych statków powietrznych) do prowadzenia zabiegów środkami ochrony roślin oraz o uproszczenie procedur zgłaszania lotów dronami powyżej 25 kg Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazało następujące informacje:

Ministerstwo zgadza się z koniecznością wdrażania w rolnictwie nowych technologii, w szczególności dotyczących rolnictwa precyzyjnego. Zgadza się także, że bezzałogowe statki powietrzne oferują rolnictwu szereg istotnych zastosowań.

Zasady stosowania środków ochrony roślin sprzętem agrolotniczym, w tym z użyciem dronów, objęte są obecnie prawem Unii Europejskiej. Zgodnie z tymi zasadami, transponowanymi do prawa krajowego, „środki ochrony roślin mogą być stosowane przy użyciu sprzętu agrolotniczego, jeżeli zwalczanie organizmów szkodliwych nie jest możliwe przy użyciu sprzętu naziemnego lub zastosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego stwarza mniejsze zagrożenie dla

zdrowia ludzi, zwierząt lub dla środowiska niż przy użyciu sprzętu naziemnego”. Zasada ta dotyczy zatem obecnie tak załogowych, jak i bezzałogowych statków powietrznych.

Przepisy unijne, jak i krajowe, nie wykluczają zatem możliwości stosowania dronów w ochronie roślin – dotyczą ich jednak takie same regulacje jak załogowych statków powietrznych. W szczególności wskazać należy na konieczność dopuszczenia do obrotu środków ochrony roślin z przeznaczeniem do takiej aplikacji. Jak do tej pory brak było wniosków w tym zakresie.

Obecnie, w ramach zmiany przepisów Unii Europejskiej dotyczących stosowania środków ochrony roślin, rozwa-

żane są rozwiązania ukierunkowane na ułatwienie stosowania dronów w ochronie roślin. Stanowisko środowisk rolniczych będzie brane przez Ministerstwo pod uwagę w ramach tych prac.

Ministerstwo nawiązało także kontakt z Polską Izbą Systemów Bezzałogowych celem wypracowania rozwiązań z jednej strony ułatwiających wdrażanie nowych technologii w zakresie bezzałogowych statków powietrznych, z drugiej zaś gwarantujących bezpieczeństwo zabiegów ochrony roślin. W przypadku aplikacji środków ochrony roślin za pomocą dronów szczególnie istotne jest bowiem zapobieżenie znosowi cieczy użytkowej oraz zapewnienie równomiernej dystrybucji stosowanego preparatu. Jest to istotnie nie tylko w kontekście skuteczności zabiegu, ale i ewentualnych pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych.

Odnosząc się do uwag dotyczących Prawa Lotniczego, zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Infrastruktury, obowiązujące przepisy są wystarczające i umożliwiają bez żadnych utrudnień uzyskanie zezwolenia na wykonywanie lotów systemami bezzałogowych statków powietrznych (SBSPP) o masie powyżej 25 kg w sektorze rolniczym.

Samorząd rolniczy występuje o przedłużenie ochrony rynku zbóż

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wystąpił 6 września 2023 r. do Komisarza Rolnictwa KE Janusza Wojciechowskiego i Komisarza ds. Handlu KE Valdisa Dombrovskisa o przedłużenie terminu obowiązywania zakazu importu produktów rolnych z Ukrainy. W związku ze zbliżającym się zakończeniem obowiązywania środków zapobiegawczych dotyczących przywozu do Unii Europejskiej pszenicy, kukurydzy, nasion rzepaku i słonecznika pochodzących z Ukrainy – zakaz importu tych produktów rolnych do Polski, Bułgarii, Węgier, Rumunii i Słowacji, samorząd rolniczy zaapelował o przedłużenie terminu obowiązywania ww. zakazu co najmniej do końca 2023 roku.

Niekontrolowany napływ zboża z Ukrainy zdestabilizował sytuację na rynku zboża w Polsce. Niskie ceny w skupie spowodowały, że rolnicy nie byli w stanie konkurować z tanim su-

rowcem z Ukrainy. Dalsze otwarcie rynku Unii Europejskiej na produkty pochodzenia rolniczego z Ukrainy spowoduje jeszcze większe rozregulowanie wszystkich rynków rolnych w Polsce i pozostałych krajach przyfrontowych, a co za tym idzie może doprowadzić do upadku rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego w tych krajach.

Rozumiemy konieczność wspierania Ukrainy, natomiast ciężary takiego wsparcia nie mogą zostać wprost przeniesione tylko na naszych rolników. Pomoc Ukrainie jest konieczna ale musi być rozłożona sprawiedliwie pomiędzy wszystkie państwa członkowskie UE. Konieczne jest dostosowanie możliwości technicznych korytarzy solidarnościowych przez rozbudowę infrastruktury służącej przewożeniu towarów do innych krajów europejskich i poza jej granice. Ważnym elementem ochrony rynku będzie wprowadzenie

dopłaty ze środków UE do transportu zboża do portów europejskich, żeby zapewnić bezpieczeństwo żywnościowe zarówno Europy, jak też Afryki i Bliższego Wschodu. Zdaniem samorządu rolniczego takie działania zapewnią nie tylko ochronę rynków rolnych ale również zapewnią godne warunki życia mieszkańcom innych kontynentów, co przyczyni się do ograniczenia masowej migracji do UE. Konieczne jest również zwiększenie kontroli fitosanitarnej napływających płodów rolnych z Ukrainy.

Krajowa Rada Izb Rolniczych zwróciła się o przedłużenie zakazu importu produktów rolnych z Ukrainy do końca 2023 roku i wprowadzenie mechanizmów faktycznej kontroli tranzytu płodów rolnych z Ukrainy poza obszar Unii Europejskiej, w sposób, który nie będzie zakłócał cen skupu płodów rolnych w krajach UE, które graniczą z Ukrainą.

W sprawie rolników, którzy w I naborze wykorzystali w całości limit zwrotu podatku za paliwo rolnicze

W odpowiedzi na nasze pismo w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej obowiązującej w 2023 roku, resort rolnictwa poinformował, że zmiana stawki zwrotu podatku akcyzowego do wysokości 1,46 zł nastąpiła na podstawie art. 2 ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, która weszła w życie z dniem 3 czerwca 2023 r.

Natomiast dodatkowa pomoc dla MŚP w wysokości 0,54 zł do 1 litra ON jest wypłacana na podstawie art. 3 ww. ustawy z uwzględnieniem decyzji Komisji Europejskiej zatwierdzającej program pomocy SA. 107291(2023/N) – Polska – TCTF: Pomoc na obniżenie kosztów zakupu oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

W związku z powyższym nie ma podstawy prawnej do zmiany stawki zwrotu podatku akcyzowego dokonanego w I terminie 2023 roku.

Podwyższenie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie ole-

ju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr ON oraz okres obowiązywania podwyższonej stawki zwrotu i dodatkowej pomocy państwa uwzględniał możliwości budżetu państwa w 2023 r.

Niezależnie od powyższego, na podstawie ww. ustawy z dnia 9 maja 2023 r. od II terminu naboru wniosków o zwrot podatku producenci rolni mogą korzystać z dodatkowego limitu oleju napędowego, do którego przysługuje zwrot podatku akcyzowego i dodatkowa pomoc w przypadku posiadania w 2022 r. świń, owiec, kóz lub koni.

Pytanie samorządu o stan wypłat pomocy do zbóż i nawozów

W związku z pytaniami napływającymi od rolników, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wystąpił 14 września 2023 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o przedstawienie informacji o stanie wypłat środków dla rolników dopłat do zbóż i nasion oleistych oraz nawozów w naborach:

- pomoc dla producentów pszenicy lub gryki,
- pomoc dla producentów pszenicy, gryki oraz kukurydzy,
- pomoc dla producentów innych zbóż i rzepaku,

• pomoc do zakupionych nawozów.

Rolnicy informują, że realizowana jest wyłącznie pomoc do pszenicy, natomiast ci którzy wnioskowali o pomoc do innych zbóż nie dostają środków, pomimo że spełniają wymagania i otrzymali decyzje o przyznaniu pomocy.

Rolnicy obawiają się, że brakuje środków na wypłatę pomocy dla wszystkich rolników i beneficjenci ostatniego naboru zostaną bez pomocy.

źródło: www.krir.pl

Rolniku, czy oddałeś już puste opakowania po środkach ochrony roślin do Systemu PSOR?

 Współczesne rolnictwo, niezależnie od sposobu uprawy – ekologicznego czy konwencjonalnego, zwykle wymaga stosowania środków ochrony roślin, które pomagają chronić plony, zapewniając nam zdrową i bezpieczną żywność.

Jednak korzystając z tych produktów, należy pamiętać o dwóch kluczowych kwestiach: bezpieczeństwie i odpowiedzialności. Środki ochrony roślin należy stosować zgodnie z zaleceniami producentów i przestrzegać zasad dotyczących stosowania i przechowywania znajdujących się na etykiecie produktu.

CO ROBISZ Z PUSTYMI

OPAKOWANIAM PO ŚRODKACH OCHRONY ROŚLIN?

Odpowiedzialne korzystanie z środków ochrony roślin to także właściwe zagospodarowanie opakowań po zużytych produktach. Zgodnie z polskim prawem, użytkownicy środków ochrony roślin sklasyfikowanych jako niebezpieczne są zobowiązani do zwrotu opakowań po tych produktach do sklepu. Dzięki Systemowi Zbiórki Opakowań PSOR, już od ponad 19 lat wspieramy rolników w wypełnieniu tego prawne-

go obowiązku w prosty i bezpieczny dla ludzi i środowiska sposób. W ramach Systemu Zbiórki Opakowań PSOR nadzorujemy jego prawidłowe funkcjonowanie. Więcej o Systemie przeczytasz na stronie www.systempsor.pl.

JAK DZIAŁA SYSTEM ZBIÓRKI OPAKOWAŃ PSOR?

Puste i trzykrotnie wypłukane opakowania po środkach ochrony roślin należy zwrócić do sklepu. Najlepiej oddać opakowania po środkach ochrony roślin do sklepu, w którym zostały zakupione. W praktyce każdy sklep, który prowadzi sprzedaż środków ochrony roślin ma obowiązek przyjąć puste opakowanie, o ile są one odpowiednio przygotowane (opróżnione, trzykrotnie wypłukane, suche oraz czyste). Nie ma konieczności okazywania paragonu czy też faktury. Sklepy zarejestrowane jako punkty odbioru znajdziesz na stronie <http://systempsor.pl/punkty-odbioru/>. Sklep ma obowiązek przyjąć bezpłatnie opakowanie i mieć podpisaną umowę na wywóz tych odpadów z firmą świadcząca profesjonalne usługi odbioru, transportu i unieszkodliwiania tzw. odpadów po substancjach niebezpiecznych (kod 15 01 10*). Operator działający w imie-

niu producentów i importerów odbiera opróżnione i wypłukane opakowania z punktów sprzedaży, a zebrane opakowania są poddawane procesowi recyklingu i odzysku.

KOLEJNY ROK DUŻEJ ZBIÓRKI OPAKOWAŃ PO ŚRODKACH OCHRONY ROŚLIN

W ciągu ostatnich 19 lat zebraliśmy z polskiej wsi ponad 28,5 tys. ton opakowań po zużytych środkach ochrony roślin. To równowartość wagi dwóch Krzywych Wież w Pizie! W 2022 roku w ramach Systemu PSOR zebraliśmy aż 73% opakowań po wprowadzonych do obrotu produktach, a 45% z nich zostało poddanych recyklingowi.

Przekazując puste opakowania do Systemu PSOR masz pewność, że zostaną one zagospodarowane w sposób odpowiedzialny i bezpieczny dla zdrowia ludzi i środowiska, a przetworzony produkt nie zostanie użyty do produkcji elementów, które mogłyby mieć bezpośredni kontakt z ludźmi lub z żywnością.

Wspólnie działajmy na rzecz zrównoważonego rolnictwa.

Źródło: Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA

ARiMR odpowiada na pytanie samorządu o stan wypłat pomocy do zbóż i nawozów

W odpowiedzi na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izby Rolniczych z 14.09.2023 r. w sprawie realizacji pomocy dla producentów:

- pszenicy lub gryki,
- pszenicy, gryki oraz kukurydzy,
- innych zbóż i rzepaku,
- do zakupionych nawozów, Zastępca Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Ryszard Zarudzki przekazał poniższą informację o realizacji poszczególnych rodzajów pomocy.

Zgodnie z danymi na dzień 14.09.2023 r. wypłata środków dla pomocy uruchomionych na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. poz.187, z późn. zm.), przedstawia się następująco:

- pomoc dla producentów pszenicy, gryki oraz kukurydzy – przekazano

kwotę 711.950.325,13 zł,

- pomoc dla producentów pszenicy lub gryki – przekazano kwotę 1.880.200.546,60 zł,
- pomoc do zakupionych nawozów – przekazano kwotę 625.346.756,00 zł.

W dniu 31 lipca 2023 r. zakończył się nabór wniosków o przyznanie pomocy do zbóż (innych niż pszenica i gryka), nasion rzepaku i rzepiku oraz kukurydzy. Zostało złożonych ponad 130 tysięcy wniosków o przyznanie

pomocy. Środki określone w rozporządzeniu (UE) nr 2023/739 wynoszą 29,5 mln euro i zostaną uzupełnione przez wkład krajowy w tej samej wysokości. Uwzględniając kurs euro wynoszący 4,67 zł/euro koperta finansowa wynosi 275,53 mln złotych i musi zostać wypłacona rolnikom do końca września 2023 r. Środki określone w rozporządzeniu (UE) nr 2023/1343 wynoszą 3933 mln euro i zostaną uzupełnione przez wkład krajowy w podwójnej wysokości wsparcia unijnego. Uwzględniając kurs euro wynoszący 4,4388 zł/euro koperta finansowa wynosi 523,734 mln zł i musi być wypłacona rolnikom do końca grudnia 2023 r. W sumie koperta finansowa do realizacji wynosi 799,264 mln złotych.

Po zakończonych kontrolach administracyjnych Agencja przystąpiła do naliczania pomocy. Zgodnie z § 6 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 2023 r. w sprawie realizacji

przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem środka wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych dla sektorów zbóż i nasion oleistych (Dz.U. poz. 762 ze zm.) pomoc jest udzielana według kolejności złożenia wniosków, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, do wysokości sumy kwoty środków, o których mowa w:

- art. 2 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2023/739, wyrażonej w złotych, oraz równowartości tej kwoty pochodzącej z budżetu państwa i — art. 2 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2023/1343, wyrażonej w złotych, oraz dwukrotności tej kwoty pochodzącej z budżetu państwa.

Pomoc została przyznana dla 73,5 tys. rolników na kwotę 773 mln zł. Ze względu na możliwość złożenia odwołań została zabezpieczona kwota w wysokości 26 mln zł. Zgodnie z § 7 rozporządzenia krajowego kierownicy biur powiatowych ARiMR w terminie do

dnia 15 września wydali decyzje w sprawie przyznania pomocy. Ze względu na brak spełnienia warunków dla przyznania pomocy dla 3 tys. rolników zostały wydane decyzje odmowne.

Ze względu na wykorzystanie środków finansowych i podejmowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi działania zmierzające do przyznania przez Komisję Europejską zwiększonej części pomocy krajowej, tj. zmianę art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2023/1343, w celu umożliwienia realizacji pomocy wszystkim wnioskującym i spełniającym warunki do jej przyznania. Do ponad 51 tys. rolników zostały wysłane pisma o przedłużeniu terminu na wydanie decyzji.

Biura Powiatowe Agencji zostały zobowiązane do przekazywania List Zleceń Płatności do dnia 20 września 2023 r., co umożliwi realizację przyznaną płatności do końca września, pod warunkiem uzyskania decyzji pozytywnej.

Rozwój małych gospodarstw – czas na wnioski od 28 września

O wsparcie na Rozwój małych gospodarstw z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023–2027 będzie się można starać od 28 września do 27 października 2023 r. Płatność w formie ryczałtu to nawet 120 tys. zł. Nabór będzie prowadzony za pośrednictwem PUE ARiMR.

Dofinansowanie skierowane jest do rolników, którzy spełniają definicję mikro-, małego lub średniego przedsiębiorstwa, a posiadane przez nich gospodarstwo ma powierzchnię

nie większą niż 300 ha i jego wielkość ekonomiczna w roku wyjściowym nie przekracza 25 tys. euro. Kolejnymi z wymogów są nieprowadzenie działalności wyłącznie w celach naukowo-badawczych i uzyskiwanie przychodu ze sprzedaży produktów rolnych w wysokości co najmniej 5 tys. zł.

Pomoc przyznawana będzie na operacje zapewniające zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa w wyniku jego restrukturyzacji w obszarze produkcji rolnej lub produkcji rolnej

i przygotowywania do sprzedaży wytwarzanych produktów. Standardowo wsparcie w formie ryczałtu ma wynieść 100 tys. zł, a w przypadku gospodarstw ekologicznych – 120 tys. zł. Środki te można przeznaczyć m.in. na inwestycje budowlane czy nabycie niezbędnego wyposażenia, maszyn, urządzeń i sprzętów.

Więcej informacji – <https://www.gov.pl/web/arimr/rozwoj-malych-gospodarstw---nabor-wnioskow-od-28-wrzesnia-do-27-pazdziernika-2023-r>

Zmiany w wybranych ekoschematach

Wprowadzone zmiany dotyczą rolników, którzy w złożonych w ramach tegorocznej kampanii dopłat bezpośrednich i obszarowych deklarowali realizację ekoschematów Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi, Biologiczna ochrona upraw i Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin. Warto zapoznać się z aktualnymi zasadami i nowymi terminami.

Większość modyfikacji dotyczy ekoschematu Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi. W przypadku praktyki Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt wprowadzo-

no możliwość złożenia oświadczenia w celu uwzględnienia w obsadzie alpak, danieli, jeleni szlachetnych, lam, mułów i osłów, jeśli nie zostały wpisane do komputerowej bazy danych. Z kolei w ramach praktyki Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od aplikacji punkty są przyznawane, jeżeli rolnik wymiesza z glebą (w tym przyorze) obornik, pomiot ptasi lub produkt pofermentacyjny – a gdy nawóz taki został kupiony, należy posiadać imienny dokument potwierdzający transakcję. Jeśli chodzi o praktykę Stosowanie nawozów naturalnych płonnych innymi metodami niż rozbrygowo, przepisy pozwalają stosować nawóz na-

turalny płynny lub produkt pofermentacyjny powstający w wyniku procesu produkcji biogazu rolniczego – w tym przypadku również należy udokumentować zakup. Natomiast za realizację praktyki Wymieszanie słomy z glebą będzie można teraz otrzymać punkty, gdy po zbiorze plonu głównego rozdrobni się i wymiesza z glebą lub przyorze całą słomę (pozostałe po oddzieleniu ziarna lub nasion suche żdźbła, łodygi, liście, plewy, łuszczyzny i strączyzny roślin zbożowych, gryki, szarłat, komosy, roślin oleistych, bobowatych, facelii i traw nasiennych). Zaś w przypadku praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia punkty są przyznawane, jeżeli

rolnik posiada plan nawozowy opracowany do 30 września 2023 r. (w przypadku upraw zgłoszonych jako plon główny albo upraw ozimych wysiewanych w tym roku).

Oprócz tego nowe przepisy umożliwiają łączenie kilku praktyk Rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi (Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe, Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia, Zróżnicowana struktura upraw, Wymieszanie obornika na gruntach or-

nych w terminie 12 godzin od jego aplikacji, Wymieszanie słomy z glebą) oraz ekoschematu Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin z realizacją zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach pakietu 1 Rolnictwo zrównoważone na gruntach objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PROW 2014–2020. Przy czym może to dotyczyć gruntów ornych, które nie były zadeklarowane we wniosku o przyznanie

pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej.

Zmiany dotyczą również Biologicznej ochrony upraw. W przypadku tego ekoschematu do 30 września 2023 r. wydłużony został termin dostarczenia do ARiMR wyciągu z rejestru zabiegów agrotechnicznych, z którego powinno wynikać, na jakiej powierzchni zastosowano biologiczny środek ochrony upraw. Przepisy wymagają również posiadania potwierdzającego jego zakup imiennego dokumentu.

Źródło: www.gov.pl

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Ogłoszenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działając na podstawie § 13 ust. 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. poz. 187 z późn. zm.), informuje, iż od dnia 6.10.2023 r. do dnia 20.10.2023 r. producenci rolni, w których gospodarstwach rolnych powstały, w bieżącym roku, szkody w owocujących uprawach krzewów owocowych i truskawek w wysokości co najmniej 70% na powierzchni występowania tych upraw w wyniku przymrozków wiosennych, huraganu lub gradu, mogą składać wnioski o udzielenie pomocy.

Stawka pomocy wynosi 2500 zł na 1 ha powierzchni owocujących upraw krzewów owocowych i truskawek, w których wystąpiły szkody w wysoko-

ści co najmniej 70% na powierzchni występowania tych upraw spowodowane przez przymrozki wiosenne, huragan lub grad w 2023 r.

Wnioski należy złożyć do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

Formularz wniosku będzie dostępny na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Powyższa pomoc będzie udzielana:

- w ramach pomocy de minimis, jeżeli szkody w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej wynoszą do 30% średniej rocznej produkcji z ostatnich trzech lat lub średniej z 3 lat opartej na okresie 5 ubiegłych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej;

• poza formułą de minimis, jeżeli szkody w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji z ostatnich trzech lat lub średniej z 3 lat opartej na okresie 5 ubiegłych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej.

Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn deklarowanej przez rolnika we wniosku powierzchni upraw, na której wystąpiły szkody, oraz stawki pomocy, przy czym wysokość pomocy na jedno gospodarstwo nie może być większa niż równowartość w złotych 15 tys. euro.

Kwota pomocy będzie podlegała pomniejszeniu o 50% dla rolników nieposiadających polisy ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działając na podstawie § 13 ust. 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187 z późn. zm.), informuje, iż od dnia 5.10.2023 r. do dnia 20.10.2023 r. producenci rolni, w których gospodarstwach rolnych powstały, w bieżącym roku, szkody w owocujących uprawach drzew owocowych w wysokości co najmniej 70% na po-

wierzchni występowania tych upraw w wyniku przymrozków wiosennych, huraganu lub gradu, mogą składać wnioski o udzielenie pomocy.

Stawka pomocy wynosi 5000 zł na 1 ha powierzchni owocujących upraw drzew owocowych, w których wystąpiły szkody w wysokości co najmniej 70% na powierzchni występowania tych upraw spowodowane przez przymrozki wiosenne, huragan lub grad w 2023 r.

Wnioski należy złożyć do kierownika biura powiatowego Agencji Re-

strukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

Formularz wniosku będzie dostępny na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Powyższa pomoc będzie udzielana:

- w ramach pomocy de minimis, jeżeli szkody w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej wynoszą do 30% średniej rocznej produkcji z ostatnich trzech lat lub średniej

z 3 lat opartej na okresie 5 ubiegłych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej;

• poza formułą de minimis, jeżeli szkody w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji z ostatnich trzech lat lub średniej z 3 lat

opartej na okresie 5 ubiegłych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej.

Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn deklarowanej przez rolnika we wniosku powierzchni upraw, na której wystąpiły szkody, oraz stawki pomocy, przy czym wysokość pomocy na jedno gospodarstwo nie może być większa niż

równowartość w złotych 15 tys. euro.

Kwota pomocy będzie podlegała pomniejszeniu o 50% dla rolników nieposiadających polisy ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej.

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Nowe kwoty przychodu decydujące o zmniejszeniu lub zawieszeniu świadczeń emerytalno-rentowych od dnia 1 września 2023 r.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że od 1 września 2023 r. zmieniają się kwoty miesięcznego przychodu powodujące zmniejszenie lub zawieszenie świadczeń emerytalno-rentowych.

Od 1 września 2023 r. kwoty przychodu powodujące zmniejszenie/zawieszenie emerytury lub renty wynoszą odpowiednio:

- 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia tj. 4904 zł 10 gr,

- 130% tego wynagrodzenia, tj. 9107 zł 50 gr.

Nowe kwoty miesięcznego przychodu powodujące zmniejszenie/zawieszenie emerytury lub renty ogłoszono komunikatem z dnia 10 sierpnia 2023 r. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w związku z ogłoszeniem przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za II kwartał 2023 r. (7005 zł 76 gr).

Podstawa prawna

Komunikat Prezesa GUS z dnia 09 sierpnia 2023 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2023 r. /M.P. z dnia 09 sierpnia 2023 r. poz. 831/.

Komunikat Prezesa ZUS z dnia 10 sierpnia 2023 r. w sprawie kwot przychodu odpowiadających 70% i 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za II kwartał 2023 r. stosowanych przy zmniejszaniu albo zawieszaniu emerytur i rent /M.P. z dnia 16 sierpnia 2023 r. poz. 848/.

Wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w IV kwartale 2023 r.

Kasa informuje, że Uchwałą Nr 18 Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników z dnia 6 września 2023 r. została ogłoszona wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w IV kwartale 2023 r.

W związku z tym, wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie za podlegającego przez cały miesiąc rolnika, małżonka, domownika i pomocnika rolnika w IV kwartale 2023 r. wynosi 60,00 zł miesięcznie (wymiar składek za pomocników na poszczególne miesiące zawierają załączniki do pisma).

Jeżeli rolnik, małżonek lub domownik objęty jest tym ubezpieczeniem na wniosek wyłącznie w zakresie ograniczonym, należna składka stanowi 1/3 pełnej składki, tj. 20,00 zł miesięcznie.

Jednocześnie informujemy, że we wrześniu br. wysokość emerytury podstawowej wynosi 1429,60 zł, w związku z tym podstawowa miesięczna składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za rolników, małżonków i domowników w IV kwartale 2023 r. wynosi 143,00 zł.

Dodatkowa miesięczna składka na to ubezpieczenie za rolników prowadzących gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 50 ha przeliczeniowych użytków rolnych stanowić będzie:

- 12% emerytury podstawowej, tj. 172,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych do 100 ha przeliczeniowych,
- 24% emerytury podstawowej, tj. 343,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych powyżej 100 ha przeliczenio-

wych do 150 ha przeliczeniowych,

- 36% emerytury podstawowej, tj. 515,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących użytki rolne powyżej 150 ha przeliczeniowych do 300 ha przeliczeniowych,
- 48% emerytury podstawowej, tj. 686,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących użytki rolne powyżej 300 ha przeliczeniowych.

Jednocześnie Kasa przypomina, że ustawowy termin uregulowania należnych składek za:

- rolników, małżonków i domowników za IV kwartał 2023 r. upływa z dniem 31 października 2023 r.,
- pomocników rolnika za dany miesiąc upływa z 15 dniem następnego miesiąca.

KRUS informuje i przypomina

Rehabilitacja i odpoczynek w Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Jedlcu

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego umożliwia skorzystanie z rehabilitacji leczniczej, we własnych Centrach Rehabilitacji Rolników, rolnikom uprawnionym do świadczeń, osobom uprawnionym do emerytury rolniczej, a także osobom ubezpieczonym będącymi opiekunami osób niepełnosprawnych. Warto pamiętać, że pobyt na turnusie nie pozbawia prawa do leczenia uzdrowiskowego, finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Szeroko rozumiana rehabilitacja ma kluczowe znaczenie dla życia człowieka. Ogólnoustrojowy charakter rehabilitacji leczniczej realizowanej przez Kasę ukierunkowany jest na poprawę stanu zdrowia, poprawę stanu funkcjonalnego i kondycji psychofizycznej pacjentów. Wybór ośrodka, w którym decydujemy się na odbycie turnusu rehabilitacyjnego, również odgrywa ważną rolę w tym procesie.

Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Jedlcu położone jest wśród malowniczych wielkopolskich lasów, z dala od ośrodków przemysłowych. Wszelchobeczna cisza i spokój działają kojąco na człowieka, któremu na co dzień ciężko jest znaleźć chwilę wytchnienia. Jednak nie znaczy to, że będziemy się tutaj nudzić. O dobre samopoczucie przebywających w tym CRR KRUS kuracjuszy dba wykwalifikowana kadra medyczna, a o wypoczynek i atrakcje – pracownicy Centrum.

Aby móc w pełni skorzystać z dobrodziejstw pobytu musimy przede wszystkim zadbać o swój stan zdrowia. Realizacja programu medycznego jest bowiem nadrzędnym celem pobytu w Centrum. Szeroko rozbudowana baza lecznicza pozwala nam skorzystać z wielu interesujących i pożytecznych zabiegów, do których zaliczymy:

- ▶ szeroko rozumianą fizykoterapię,
- ▶ światłoterapię (leczenie światłem),
- ▶ termoterapię (wykorzystywanie energii cieplnej w celach leczniczych),
- ▶ balneoterapię (polegającą na wykorzystaniu surowców naturalnych i wód mineralnych do poprawienia sprawności ogólnoustrojowej poprzez pobudzenie mechanizmów adaptacyjnych i regulacyjnych),
- ▶ hydroterapię (w której wykorzystuje się fizyczne i chemiczne właściwości wody),
- ▶ kinezyterapię (czyli gimnastyka lecznicza),
- ▶ terenoterapię (łąjącą cechy mikroklimatu z aktywnością fizyczną celem poprawy wydolności organizmu),
- ▶ falę uderzeniową (wykorzystującą energię z fali akustycznej w leczeniu schorzeń).

Warto nadmienić, iż wymienione wyżej zabiegi wraz z możliwością korzystania z basenu rehabilitacyjnego oraz sauny są bezpłatnymi świadczeniami leczniczymi realizowanymi w CRR w Jedlcu dla osób, które są uprawnione do świadczeń Kasy.

Już dzisiaj gorąco zachęcamy rolników do skorzystania z oferty CRR KRUS w Jedlcu. W tym celu należy złożyć do OR KRUS w Koszalinie bądź PT w Szczecinie wnioski o rehabilitację leczniczą/turnus regeneracyjny – do pobrania w placówkach KRUS bądź ze strony internetowej www.gov.pl/krus. Odpowiedzi na dodatkowe pytania można uzyskać pod nr 94 344 61 26 (OR Koszalin) lub 91 455 38 97 (PT Szczecin).

*Pamela Synak-Stępnik
Młodszy Specjalista*

*Samodzielnego Referatu Prewencji, Rehabilitacji
i Orzecznictwa Lekarskiego KRUS OR w Koszalinie*

Wieczory gier, potańcówki czy biesiady przy ognisku to tylko namiastka tego, co nas tam czeka. Bliskość jeziora sprawia, że popołudniowy spacer może zakończyć się zażywaniem kąpeli wodnych i słonecznych. Jeżeli tego rodzaju aktywność nie do końca nam odpowiada, możemy wybrać się na jedną z licznych wycieczek, które proponuje nam CRR w Jedlcu – m.in. do Lichenia, Kalisza czy też Wrocławia.

Mojsiuk Motor Sp.J.
DEALER DLA ROLNIKA!
WWW.MOJSIUK.PL

KOD QR:

SPRAWDŹ NASZE OFERTY SPECJALNE: WWW.OFERTYSPECJALNE.MOJSIUK.PL

WYBIERZ AUTO, KTÓRE DAJE CI POLE DO DZIAŁANIA!

Zapraszamy! - ul. Koszalińska 89, Stare Bielice k/Koszalin - tel. +48 94 30 811 44

UWAGA!

ROLNIKU... PRZEDSIĘBIORCO!

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako **bezpłatny** miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów.

Warto – ceny bardzo przystępne!

Szczegóły:
tel. 91 484 40 72, e-mail: izba@zir.pl
tel. 94 346 05 14, e-mail: koszalin@zir.pl

**ZAMÓW
REKLAMĘ
JUŻ TERAZ!**

Rozpoczęcie jesiennego sezonu ubezpieczeń upraw rolnych

Jesień to czas, kiedy w leniwych promieniach słońca dojrzewają kasztany, w parkach i ogrodach dominują złote i brązowe barwy, a w powietrzu rozchodzi się aromatyczny zapach kremowej zupy z dyni. Jest to też szczególny okres dla rolników, wypełniony intensywnymi pracami polowymi. Trwają wtedy zbiory ziemniaków, buraków cukrowych, marchwi, pietruszki, kukurydzy oraz siew upraw ozimych.

W tym czasie rolnicy zaczynają przygotowywać się do zimy, a także planować kolejny sezon. To dobry moment na podjęcie decyzji o ubezpieczeniu upraw ozimych przed ryzykiem związanym z niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, które z roku na rok coraz częściej występują na terenie naszego kraju. Szczególnie niebezpieczne dla roślin (głównie dla rzepaku) są wysokie temperatury panujące zimą, które mogą spowodować rozhartowanie roślin. Ma to wpływ na zwiększenie ich podatności na wymarzenie, gdy po ich rozhartowaniu wystąpią ujemne temperatury.

Robi się gorąco

Jak wynika z raportu opublikowanego przez Polską Izbę Ubezpieczeń, w ciągu ostatnich 40 lat straty poniesione z powodu zmian klimatu w Polsce są ogromne. Oszacowano je na około 70 miliardów złotych. Według informacji zawartych w raporcie PIU, wzrost globalnej temperatury o 2°C do 2050 roku – to najbardziej prawdopodobny scenariusz klimatyczny, który na świecie spowoduje m.in. rekordowe temperatury powietrza. Wtedy zwiększy się również intensywność parowania, co doprowadzi do zaburzeń w gospodarce wodnej. Zmiany te szczególnie odczuje rolnictwo. Szacuje się, że światowe plony kukurydzy i soi mogą zmniejszyć się o ok. 5% w drugiej połowie XXI wieku.

Zadbaj o uprawy razem z TUW-em

W jesiennym ofercie TUW „TUW” nie może zabraknąć ochrony ubezpieczeniowej obejmującej uprawy rolne – nie tylko ozime zboża i rzepak, ale i rzepik, warzywa ozime, nasadzenia drzew i krzewów owocowych, a także truskawek.

W tym roku dostępnych jest aż 25 wariantów ubezpieczenia z dopłatą do składki z budżetu państwa, a także 17 możliwości rozszerzenia zakresu ubez-

pieczenia. W TUW „TUW” proponujemy również profesjonalne doradztwo agentów, którzy nierzadko również sami są rolnikami i mogą pomóc w doborze optymalnego zakresu ubezpieczenia.

Szczególnie popularne wśród rolników warianty ubezpieczenia zawierają trzy podstawowe ryzyka: gradu, przymrozków wiosennych i ujemnych skutków przezimowania. Dostępne są też znacznie bardziej rozbudowane warianty ubezpieczenia, np. uzupełnione o ryzyka powodzi, suszy, deszczu nawalnego, huraganu, pioruna czy też obsunięcia się ziemi i lawiny.

Ubezpieczenie w TUW „TUW” można również rozszerzyć o ochronę roślin, które mogą ulec wygniciu na skutek wody stagnującej po deszczu nawalnym. Warto podkreślić, że ubezpieczając zboża od ryzyka ognia, chronimy nie tylko plon główny (ziarno), ale także słomę.

Już w marcu

Wśród nowości w jesiennym ofercie ubezpieczenia TUW „TUW” wprowadziło możliwość objęcia ochroną ubezpieczeniową ozimych upraw zbóż, rzepaku i rzepiku od ryzyka przymrozków wiosennych już od 21 marca, zapewniając ochronę ozimin od bardzo wczesnych przymrozków, występujących jeszcze przed ustawowym terminem ochrony od ryzyka przymrozków wiosennych (przed 15 kwietnia).

Tradycyjnie TUW „TUW” proponuje ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka ujemnych skutków przezimowania w wariantach z różnym poziomem odpowiedzialności za szkody. Od najtańszych – na poziomie 15% wartości sumy ubezpieczenia, poprzez 18%-ową wartość, do najbardziej popularnych – z 25%-ową odpowiedzialnością.

Dodatkowe korzyści, które płyną z zawarcia umowy ubezpieczenia upraw rolnych w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” to:

- stała cena jednostkowa ubezpieczonego plonu przez cały okres ubezpieczenia;
- elastyczny system płatności składki;
- zniesiony w wielu wariantach ubezpieczenia udział własny w szkodzie, a w pozostałych możliwość jego wykupienia;
- przejrzysty system likwidacji szkód.

